

Tại Sao Phải Thay Chậu - Bài 1

Chúng ta có rất nhiều thắc mắc trong việc nuôi trồng hoa lan, chúng tôi sẽ thu lượm và cố gắng trả lời rõ ràng từng điểm:

- **Tại sao lại phải thay chậu?**

1. Vì chậu cũ quá chật hẹp, cây đã lớn không đủ chỗ cho cây non mọc, sẽ làm nứt chậu như trường hợp của lan đất (Cymbidium) hay cây mọc ra ngoài thành chậu như Cattleya, Oncidium v.v...
2. Sau 3-4 năm, vật liệu trồng cây đã mục nát trở thành đất bùn. Do đó khi tưới, nước sẽ úng đọng trong chậu làm cho thối rễ.
3. Trong thời gian này muối ở trong nước tích tụ trong chậu sẽ làm chết rễ.
4. Khi cây có dấu hiệu bị bệnh, cần phải lấy cây ra khỏi chậu xem xét bộ rễ, chữa trị rồi trồng với vật liệu mới.

- **Tại sao không trồng lan trong chậu thực lớn để khỏi tốn công thay chậu?**

1. Nhiều giống lan như Cattleya, Dendrobium cần phải để khô rễ rồi mới tưới. Chậu quá lớn giữ khá nhiều nước làm cho rễ lan lúc nào cũng bị ướt. Nguyên lý khi khô rễ sẽ mọc dài ra để tìm nước, nếu trong chậu quá ẩm ướt rễ sẽ không chịu mọc thêm.
2. Nhiều loài lan như Dendrobium, Cymbidium ưa trồng trong chậu chật hẹp. Nếu trồng chậu quá rộng sẽ không ra hoa.

- **Chậu nhựa và chậu đất, chậu nào tốt hơn?**

Chậu nào cũng tốt cả miễn là có nhiều lỗ thoát nước. Chậu đất mau khô và dễ vỡ. Chậu nhựa nhẹ, cây dễ bị lật và giữ nước lâu hơn.

- **Tại sao phải đốt dao kéo trước khi cắt lan, cắt lá?**

Khi cắt lá hay thân cây lan cần phải đốt dao, kéo để khỏi nhiễm bệnh, lây bệnh từ cây này sang cây khác do các vi trùng xâm nhập theo các vết cắt.

- **Đốt trong bao lâu thì đủ?**

Nhiều người cho rằng phải đốt cho tới khi đỏ lên, nhưng thực tế cho thấy chỉ cần đốt mỗi mặt 5-10 giây là đủ tùy theo lửa mạnh hay yếu. Nhớ lau dao kéo trước khi đốt.

- **Có thể dùng Chlorox hay Alcohol thay thế được hay không?**

Hóa chất Chlorine, Chlorox (10%) hay Cồn (Alcohol) chỉ có thể sát trùng nhưng không thể diệt trừ vi khuẩn virus được. Hơn nữa Chlorox sẽ làm dao kéo bị rỉ sét.

- **Tại sao lại phải ngâm vật liệu trồng cây trước khi trồng?**

Vật liệu trồng lan cần phải ngâm nước vì lý do như sau:

1. Nếu không ngâm, vật liệu còn đang khô sẽ hút hết chất ẩm làm cho cây bị khô rễ, thân, lá cây bị teo tóp lại.
2. Nếu không ngâm, mỗi khi tưới, vật liệu chỉ ướt phía ngoài, không thấm vào trong lõi và rất mau khô.
3. Nếu ngâm sẽ làm chết các côn trùng hoặc làm ung thối trứng côn trùng bám vào đó.

- **Đá và rêu sphagnum moss có phải ngâm hay không?**

Đá và rêu cũng cần phải ngâm để lấy hết các đất cát dư bám bám vào đó.

- **Ngâm trong bao nhiêu lâu?**

Tối thiểu 24 giờ ngoài trừ vỏ dừa phải ngâm 4 lần, mỗi lần 2 ngày.

- **Tại sao tưới nước rất nhiều mà lá lan cứ nhăn nheo và thân cây vẫn teo tóp lại?**

Lá nhăn nheo và thân, củ bị teo tóp lại là dấu hiệu:

1. Cây bị để khô quá.
2. Độ ẩm quá thấp.
3. Rễ cây đã bị chết nên không hút được nước để nuôi cây.

- **Tại sao rễ cây lại bị chết?**

1. Bị úng nước hay bị quá khô.
2. Bị đọng muối.
3. Bị nhiễm bệnh.
4. Bị quá lạnh hoặc quá nóng.

Thông thường quá 2 -3 năm rễ cây lan sẽ chết ngoài trừ những giống Vanda, Renanthera, Rhynchostylis v.v...

- **Tại sao rễ cây Cattleya lại mọc lên trời hay ra ngoài chậu?**

Cattleya là một giống phong lan thường mọc trên cây và rễ có khuynh hướng mọc tự do để tìm nước hay hơi ẩm. Do đó hiện tượng mọc lên trên hay ra ngoài chậu là chuyện thông thường nhất là các giống *Dendrobium speciosum* var. *grandiflorum* và *Ansiellia africana*.

Nếu rễ màu xám và đầu rễ xanh tức là tốt còn nếu không tức là vật liệu trong chậu đã mục, cần phải thay ngay.

Ảnh: www.orchidweb.com

- **Tại sao hoa lan của tôi không nở hoa?**

Lan không nở hoa vì thiếu nắng, cây chưa đủ lớn, rễ yếu ớt vì vật liệu trồng đã mục, vì tưới quá nhiều, nước tưới quá xấu, nhiệt độ ban ngày và đêm như nhau, ban đêm vẫn còn đèn sáng.

- **Tại sao dò hoa hay lá có đốm mật?**

Đây là chuyện bình thường khi mật tiết ra từ dò hoa hoặc các mầm non. Cho nước ấm vào bình phun cho tan đi, nếu không sẽ thu hút kiến và rệp đến. Nếu để khô sẽ biến thành muội nấm đen có hại cho cây hay lá.

- **Tại sao nụ hoa bị vàng úa và rụng?**

Lan bị khô nước hay quá nhiều nước, nhiệt độ thay đổi đột ngột, để cây ở chỗ nắng chiếu vào hay để gần máy lạnh hay lò sưởi, hay là gần chỗ bếp gas.

6-2008
Mặc Lan